

РЕШЕНИЕ

КАРАР

29.12.2025 ел

Менделеевск ш.

№ 25

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль
районы территориясендәге жирләрден файдалануга
муниципаль жир контроле турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Муниципаль контрольне һәм дәүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, норматив-хокукый актны гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында,

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы КАРАР
КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендәге жирләрден файдалануга муниципаль жир контроле турында нигезләмәне яңа редакциядә кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советының 2021 елның 31 августындагы 83 нче номерлы, 2022 елның 25 февралендәге 107 номерлы, 2023 елның 30 октябрендәге 217 номерлы, 2025 елның 27 июнендәге 311 номерлы карарлары үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга <http://mendeleevsk.tatarstan.ru>

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына йөкләргә.

Совет рәисе

Р.Р.Искәндәров

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендәге
жирләрдән файдалануга муниципаль жир контроле турында нигезләмә**
1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели. (алга таба-муниципаль контроль).

1.2. Менделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы орган булып ТР Менделеевск муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Палата) тора.

1.3 муниципаль контроль предмети булып:

1) законнарда бозган өчен административ җаваплылык каралган жир мөнәсәбәтләре объектларына карата юридик затларның, индивидуаль эшкүарларның, гражданның (алга таба - тикшереп торылучы затларның) жирләрдән файдалануга һәм саклауга карата мәжбүри таләпләрне үтәве (алга таба шулай ук-мәжбүри таләпләр);

2) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

1.4. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып:

жирдән файдалану өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләр, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотылучы затларга карата куела торган гамәлләр (гамәл кылмау) үтәлгә тиешле эшчәнлек, гамәлләр (гамәл кылмау);

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр нәтиҗәләре;

гражданның һәм оешмалар биләгән һәм (яисә) файдалана торган һәм муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру барышында мәжбүри таләпләр куела торган жир кишәрлекләре (алга таба - контроль объектлары).

1.5. Муниципаль берәмлек территориясендә муниципаль контроль жирле үзидарә органнарының жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләре кысаларында гамәлгә ашырыла.

1.6. Контроль объектларын исәпкә алу:

контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы) (алга таба-судка кадәр шикаять бирүнең ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның

(алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә контроль органы контроль (күзәтчелек) органнарының мәғълүмат системаларын кулланып контроль объектларын исәпкә ала.

1.7. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар исемлеге палата боерыгы белән раслана.

1.8. Контроль органның контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле вазыйфаи затлары булып контроль орган житәкчесе тора.

1.9. Инспектор муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы була.

1.10. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.11. Муниципаль контроль түләүсез башкарыла.

1.12. Вазыйфаи затлар һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында тикшереп торылучы затларга мәғълүмат бирү өлесе гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны тикшереп торылучы затларга дәүләт һәм муниципаль дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон рәвештә башкару һәм хезмәт күрсәтү, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы» федераль дәүләт мәғълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

1.13. Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган, контрольдә тотыла торган зат булган граждандан, палатаның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында кәгазьдә документлар жибәрү юлы белән хәбәр ителә, әгәр ул контроль органы адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жибәргән йә контроль органында тикшерелә торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаган һәм аңа документларны электрон рәвештә бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса йә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамламаган булса). Күрсәтелгән граждандан контроль органга документларны кәгазьдә жибәрергә хокуклы.

1.14. Контрольдә тотылучы зат, әгәр:

1) белешмәләр контрольдә тотылучы затка өлесе нигезләмәнең 1.11 пункты нигезендә тапшырылган, шул исәптән аңа электрон почта аша контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына тапшырылган һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәғълүмат ресурсларына, мәғълүмат системаларына кертелгән адрес буенча жибәрелгән, моңа өлесе Нигезләмәнең 1.12 пунктында билгеләнгән очрактар керми. Контрольдә тотылучы затка мәғълүмат бирү максатларында контроль органы тарафыннан юридик затны, шәхси эшмәкәрне дәүләт теркәвенә алганда бирелгән белешмәләр электрон почта адресы кулланылырга мөмкин;

2) белешмәләр көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы

аша яисә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамлаган, мондый белешмәләрне китерү фактын раслап, контрольдә тотылучы затлар адресына җибәрелде.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль профилактика чараларын һәм контроль (күзәтчелек) чараларын сайлауны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләмен), интенсивлыгын һәм нәтижеләрен билгели торган зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү һәм аның төрөн сайлау турында карар кабул иткәндә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында контроль орган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын куллана.

2.3. Муниципаль контроль буенча мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге әлеге нигезләмәнең 1 нче кушымтасында беркетелгән.

2.4. Муниципаль контроль кысаларында планлы контроль чаралары уздырылмый.

2.5. Контроль орган муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү максатларында контроль объектларын зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) кертә:

- 1) Уртача куркыныч;
- 2) Чамалы куркыныч;
- 3) Түбән куркыныч.

Мәжбүри профилактик визитлар үткәрүнең түбәндәге ешлыгы билгеләнә:

- 1) мәжбүри профилактик визит-уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары, IV класслы хәвефле житештерү объектлары өчен-5 елга бер мәжбүри профилактик визит;
- 2) уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-6 елга бер мәжбүри профилактик визит.

Уртача, чамалы, түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

2.6. Контроль объектлары түбәндәге хәвеф-хәтәр категорияләренә керә:

- уртача хәвеф-хәтәр категориясенә - юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар юридик затның яисә индивидуаль эшкуарның эшчәнлеген күрсәтмәдә билгеләнгән срокта үтәлмәгән күрсәтмә кабул итү датасына соңгы ел дәвамында булган очракта, жир законнары таләпләрен үтәмәү факты буенча бирелгән һәм (яисә) юридик затның яисә индивидуаль эшкуарның эшчәнлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә соңгы ел эчендә законлы көченә керткән карар булганда юридик затка, аның вазыйфай затларына яисә индивидуаль эшкуарга хокук бозуга бәйле административ хокук бозу кылган өчен административ жәза билгеләү турында жир законнары таләпләре.

- уртача хэвеш-хэтэр категориясенэ - юридик затлар, индивидуаль эшкурлар, юридик зат яисэ индивидуаль эшкур эшчэнлеген кабул итү датасына соңгы ике ел дэвэмында күрсэтмэдэ билгелэнгэн вакытта үтэлмэгэн күрсэтмэ хэвеш-хэтэр категориясенэ кертү турында Карар кабул итү датасына булган очракта, жир законнары талэплэрен үтэмэү факты буенча бирелгэн һәм (яисэ) юридик затның яисэ индивидуаль эшкурның эшчэнлеген хэвеш-хэтэр категориясенэ кертү турында карар кабул ителгэн көнгэ соңгы ике ел эчендэ законлы көченэ кергэн карар булганда юридик затка, аның вазыйфай затларына яисэ индивидуаль эшкурга хокук бозуга бэйле административ хокук бозу кылган өчен административ жэза билгелэү турында жир законнары талэплэре.

- Түбэн хэвеш-хэтэр категориясенэ-уртача һәм чамалы хэвеш-хэтэр өчен объектларны кертү критерийларына туры килми торган объектлар.

3. Муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда үткэрелэ торган профилактик чаралар, аларның төрлэре

3.1. Закон белэн саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау ел саен контроль орган тарафыннан раслана торган закон белэн саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы) нигезендэ профилактик чаралар үткэрү юлы белэн гамэлгэ ашырыла.

Зыян китерү куркынычларын профилактикалауның расланган программасы контроль органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтэрендэге рэсми сайтында (алга таба - контроль органның рэсми сайты) урнаштырыла.

Контроль орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткэрэ.

3.2. Контроль орган профилактик чаралар уздырганда юридик затлар, индивидуаль эшкурлар һәм гражданныр белэн бары тик 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгелэнгэн очракларда гына хезмэттэшлек итэ.

Эгэр 248-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы билгеләнмэгэн булса, тикшереп торылучы затлар белэн үзара хезмэттэшлек итэ торган профилактик чаралар элге тикшереп торылучы затларның ризалыгы белэн йэ аларның инициативасы белэн генэ үткэрелэ.

3.3. Профилактик чаралар үткэргэндэ контроль объектларының закон белэн саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (зарар) китерү куркынычы яисэ шундый зыян (зыян) китерелүе ачылган очракта, инспектор контроль чаралар үткэрү турында карар кабул итү өчен палатаның вэкалэтле вазыйфай затларына бу хакта кичекмэстэн мәгълүмат жибэрэ.

3.4. Муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда контроль органы профилактик чараларның түбэндэге төрлэрен үткэрэ:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) кисэтү игълан итү;
- 3) консультация бирү;
- 4) профилактик визит.

3.4.1. Контроль орган 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотылучы затларга һәм башка кызыксынган затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә.

3.4.2. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба – кисәтү) Россия ыкътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы куллана торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы (алга таба – Россия ыкътисади үсеш министрлыгының 151 номерлы боерыгы) белән расланган форма буенча төзелә.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 49 статьясы нигезендә контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылучы зат кисәтүне алган көннән алып 10 көн эчендә әлеге кисәтүгә карата каршылык белдерергә хокуклы.

Кисәтүгә карата каршылыктар почта аша яисә кисәтүдә күрсәтелгән контроль органның электрон почта адресына электрон документ рәвешендә, яисә дәүләт (муниципаль) хезмәтләренен (функцияләренен) бердәм порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренен региональ порталыннан файдаланып, яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән кәгазьдә жибәрелә.

Кисәтүгә каршы килү үз эченә алырга тиеш:

а) тикшереп торылучы затның – физик затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр йә исеме, тикшереп торылучы затның – юридик затның урнашкан урыны турында белешмәләр, шулай ук җавап жибәрелергә тиешле контакт телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм почта адресы;

б) мондый кисәтүне жибәргән вазыйфаи зат һәм кисәтү турында белешмәләр;

в) контрольдә тотылучы зат кисәтү белән килешми торган дәлилләр (күрсәтелгән дәлилләрне раслаучы белешмәләр һәм (яисә) документлар кушымтасы белән).

Контрольдә тотылучы зат тапшырган белешмәләрдән һәм (яисә) документлардан әлеге нигезләмәнең 19 пунктындагы «а» һәм (яисә) «б» пунктчаларында күрсәтелгән белешмәләрне төгәл билгеләү мөмкин булмаган очракта, кисәтүгә карата каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 3 эш көне эчендә, карау мөмкин булмау сәбәпләрен күрсәтеп һәм аңлатып, тикшереп торылучы затка каралмыйча кайтарыла тиешле мөрәҗәгать итү тәртибе.

Кисәтүгә карата каршылыктар контроль (күзәтчелек) органының вазыйфаи затлары тарафыннан мондый каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 15 эш көне эчендә карала.

Контроль (күзәтчелек) органы кисәтүгә карата каршылыкны карау нәтиҗәләре буенча түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

а) кисәтүне үзгәрешсез калдыру турында;

б) кисәтүне гамәлдән чыгару турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат аны кабул иткән көннән алып бер эш көне эчендә кисәтүгә каршы булган контрольдә тотылучы затка жибәрелә.

3.4.3. «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 50 статьясындагы 2 өлеше нигезендә 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи зат. әлеге

Нигезләмә буенча, контрольдә тотылучы затларга телефон аша, видео-конференц-элементә аша, вазыйфай затның шәхси кабул итүендә йә профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чарасы барышында консультацияләр бирә. Консультацияләүгә язылу һәм язма консультацияләүне гамәлгә ашыру бердәм дәүләт (муниципаль) хезмәтләре (функцияләре) порталыннан файдаланып башкарылырга мөмкин.

Контроль (күзәтчелек) органының 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфай затлары. әлеге Нигезләмә буенча түбәндәге мәсьәләләр буенча консультацияләр, шул исәптән язмача консультацияләр бирәләр:

а) әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлеше муниципаль контроль предметы булган мәжбүри таләпләрне куллану;

б) контрольдә тотылучы затлар әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәлеше муниципаль контроль предметы булган мәжбүри таләпләрне үтәү өчен гамәлгә ашырырга тиешле кирәкле оештыру һәм (яисә) техник чаралар;

в) Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә алу журналына язып куя, аның рәвеше контроль орган тарафыннан раслана.

3.4.4. Профилактик визит контроль күзәтчелек органының 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфай заты тарафыннан профилактик әңгәмә рәвешендә үткәрелә. әлеге Нигезләмәдән, контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференц-элементә яисә «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдалану юлы белән.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә йә аңа караган контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары, төрләре, эчтәлегә һәм контроль объектына карата, аны хәвеф-хәтәрнең тиешле категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган чараларның интенсивлыгы турында хәбәр ителә, ә вазыйфай зат контроль органның 1.6 пунктында күрсәтелгән. контроль объекты белән таныша, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү өчен кирәкле белешмәләр жый һәм контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәжбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча үткәрелә.

3.4.4.1. Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча профилактик визитлар 52.2 статьясы нигезендә үткәрелә. 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

3.4.4.2. Муниципаль контроль кысаларында мәжбүри профилактик визит 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 статьясындагы 1 өлешенң 4 пунктында каралган очракта үткәрелә.

4. Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар.

4.1.1. Муниципаль контроль планнан тыш контроль чаралар үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү, инспекция визиты, рейд каравы-контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга чыгып тикшерү - контрольдә тотылучы затлар белән аралашмыйча гына.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек:

инспектор белән контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры үзара хезмәттәшлек) ;

документларны, башка материалларны соратып алу;

инспекторның контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрактарынан тыш).

4.1.3. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла торган планнан тыш контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, контроль (күзәтчелек) органының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында яисә зыян (зарар) китерү куркынычы хакында белешмәләре булу;

2) контрольдә тотылучы конкрет затларга карата контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру турында Россия Федерациясә Президенты йөкләмәсә, Россия Федерациясә Хөкүмәте йөкләмәсә;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чаралар үткәрү турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану-248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрактарда;

5) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау;

6) контрольдә тотылучы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез контроль (күзәтчелек) чаралардан тыш, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына уздырылырга мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерелгәннән соң уздырыла

Үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чаралар инспекторлар тарафыннан палатаның вәкаләтле вазыйфай затларының биремнәре нигезендә, шул исәптән контроль органның эш планнарындагы биремнәргә дә кертеп, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда уздырыла.

4.1.4. Контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырылулардан тыш, планнан тыш контроль (контроль) чаралар инспектор һәм контроль чарасын уздыруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге Контроль гамәлләр башкару юлы белән уздырыла:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) документларны таләп итү;
- 5) язма аңлатмалар алу;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

4.1.4.1. Карау. Тикшерүне инспектор контрольдә тотыла торган зат яисә аның вәкиле барында башкара.

Тикшерү үткәргәндә, мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилларен теркәү өчен фотога төшерүне, аудио - һәм видеоязманы, дәлилларне теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

4.1.4.2. Тикшерү. Тикшерүне инспектор контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле барында һәм (яисә) видеоязма кулланып башкара.

Тикшерү нәтижәләре буенча инспектор тикшерү беркетмәсе төзи, аңа тикшерелгән биналар (отсеклар), транспорт чаралары, продукция (товарлар) исемлегә, шулай ук тикшерелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия объектларның төре, саны һәм башка идентификация билгеләре кертелә.

Тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә аша, шулай ук Контроль төре турындагы нигезләмәдә каралган очракларда «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып гамәлгә ашырылырга мөмкин.

«Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып тикшерү тикшерү объектларының урнашу урынын йә мәжбүри таләпләр үтәлергә тиешле башка тышкы билгеләрен визуаль бәяләү максатларында инспектор таләбе буенча контрольдә тотылучы зат тарафыннан күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4.1.4.3. Сораштыру. Сораштыру нәтижәләре, әгәр алынган белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия булса, сораштырылучы зат тарафыннан имзалана торган сораштыру беркетмәсендә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы актында теркәлә.

Сораштыру үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып башкарылырга мөмкин.

4.1.4.4. Документларны таләп итү. Тикшерү чарасын үткәрү барышында инспектор контрольдә тотылучы затка контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүне уздыру өчен кирәкле һәм (яисә) әһәмияткә ия булган документларны һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларын, мәгълүмат базаларын, белешмәләр банкларын, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрне тапшыру турында таләп күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта юкка чыгарыла торган документларны контроль органына жибәрә йә кичекмәстән язма үтенечнамә белән инспекторга документларны билгеләнгән

срокта тапшыру мөмкин түгеллеге турында хәбәр итә, тикшереп торылучы зат таләп ителә торган документларны тапшыра ала торган сәбәпләрне һәм вакытны күрсәтә.

Фотога төшерү материалларына, аудио - һәм видеоязмаларга, мәгълүмат базаларына, белешмәләр банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә контроль чараларны гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокукына ия булган логин һәм пароль рәвешендә документар тикшерү уздыру срогына файдалану мөмкинлеге бирелә.

4.1.4.5. Язма аңлатмалар алу. Язма аңлатмаларны инспектор контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар тикшерү тәмамлану датасына кадәр ике эш көненнән дә соңга калмыйча инспекторга ирәкле рәвештә язма аңлатмалар биреләр.

Язма аңлатмалар язма документны ирәкле рәвештә төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор оешманың вазыйфаи затлары яисә хезмәткәрләре, контрольдә тотыла торган затлар булган граждандар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән үз кулы белән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә алуын билгелиләр һәм документны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп имзалыйлар.

4.1.4.6. Инструменталь тикшерү. Инструменталь тикшерү махсус жайланмада эшләргә, техник приборлар кулланырга рәхсәт ителгән инспектор яисә белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтиҗәләре буенча инспектор яисә белгеч инструменталь тикшерү беркетмәсе төзи, анда аны төзү датасы һәм урыны, беркетмәне төзегән инспекторның яисә белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары, тикшереп торылучы зат турында белешмәләр, тикшерү предметы, кулланыла торган махсус жиһазлар һәм (яисә) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары, инструменталь тикшерү нәтиҗәсе күрсәтелә, нормалаштырыла инструменталь тикшерү уздырганда тикшереп торылырга тиешле күрсәткечләрнең әһәмияте, һәм әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турындагы нәтиҗәләр, инструменталь тикшерү нәтиҗәләрен бәяләү өчен әһәмиятле башка белешмәләр.

4.1.4.7. Экспертиза. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан башкарыла.

Экспертиза турыдан-туры контроль чара уздыру барышында, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да башкарылырга мөмкин.

Экспертизаны башкару вакыты экспертиза төрөнә бәйле һәм контроль орган белән эксперт яисә эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта индивидуаль билгеләнә.

Экспертиза нәтиҗәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотып торган контроль чарасын үткөрү өчен вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган контроль органы карары кабул ителә, анда Россия икътисадый үсеш министрлыгының 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча 248-ФЗ

номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга барып тикшерү үткәрү өчен Нигезләмәнең әлеге пунктчасының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны үткәрү турында Карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан уздырыла.

Кирәк булганда контроль орган контроль чаралар уздыруга билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән һәм экспертлар реестрына кертелгән эксперт оешмаларын, контроль чаралар уздыруга жәлеп ителә торган эксперт оешмаларын жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү тәмамлангач, инспектор Россия икътисадый үсеш министрлыгының 151 нче боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Әгәр мондый чараны үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлегә белән билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан торган контроль чара уздыру тәмамланганчы бетерелгән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган жирләрдән файдалануга һәм аларны саклауга карата мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, контроль (күзәтчелек) чарасы актында мондый хокук бозу турында 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә мәгълүмат күрсәтелә. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы органнарның вазыйфай затлары дәүләт жир күзәтчелеге органына муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын уздыру нәтижәсендә төзелгән күрсәтелгән актының күчәрмәсен җибәрәләр.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар һәм башка материаллар актка кушып бирелә.

4.1.9. Акты рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урыны буенча мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла, әгәр акты рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса.

4.1.10. Тикшерү чараларын үткәргәндә инспектор фотога төшерү, аудио-һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка ысулларын кулланырга мөмкин.

Контроль (күзәтчелек) чараларын гамәлгә ашырганда фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, навигатор, мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәүнең башка ысулларыннан файдалану кирәклегенә турындагы карар контроль (күзәтчелек) чарасын уздыруга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен фотога төшерү һәм видеога төшерү аша һәр ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу урынга йә стационар ориентирларга (биналарга, төзелмәләргә, корылмаларга, башка объектларга) бәйләп башкарыла.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилларен теркәү өчен фотога төшерү һәм видеоязмадан файдалану Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.1.11. Дәүләт, коммерция, хезмәт сәре, башка сәре тәшкит итә торган мәгълүматны үз эченә алган контроль чараның нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.12. 2025 елның 31 декабренә кадәр муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында контроль органы тарафыннан документлар әзерләү, контрольдә тотылучы затларга контроль органының вазыйфай затлары тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат бирү, контрольдә тотылучы затлар белән документлар һәм белешмәләр алмашу кәгазьдә булырга мөмкин.

4.1.13. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, тикшереп торылучы зат әлегә Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.

4.2. Документар тикшерү

4.2.1. Документлар буенча тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 72 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль органы урнашкан урында үткәрелә торган һәм аның предметы бары тик контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукий рәвешен, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләрдән, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм аларның контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәвенә бәйле документлардан гыйбарәт контроль чарасы аңлашыла.

Документлар буенча тикшерү барышында контрольдә тотылучы затларның контроль органы карамагында булган документлары, алдагы контроль чаралары нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләрне карау материаллары һәм шушы контрольдә тотылучы затларга карата гамәлгә ашырылган муниципаль контроль нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

4.2.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудырса йә бу белешмәләр контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәйләргә мөмкинлек бирмәсә, контроль орган контрольдә тотылучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыруны таләп итә.

Әлегә таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат таләптә күрсәтелгән документларны контроль органына җибәрергә тиеш.

4.2.3. Документлар буенча тикшерү уздыру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Документлар буенча тикшерү үткәрү вакытын исәпләү:

1) контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырган вакытка кадәр тапшыру таләпләре җибәрелсә;

2) контрольдә тотылучы затка контроль органы мәгълүматын җибәрү:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмэләрнең контроль органындагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмэләргә туры килмәве һәм күрсәтелгән язма аңлатмаларны контроль (күзәтчелек) органына тапшырганчыга кадәр кирәкле язма аңлатмаларны тапшыру таләпләре турында.

4.2.4. Документлар буенча тикшерү барышында башкарыла торган мөмкин булган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлегә:

- 1) язма аңлатмалар алу;
- 2) документларны таләп итү;
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Документлар буенча тикшерү уздырганда контроль орган контрольдә тотылучы заттан документлар буенча тикшерү предметына карамаган белешмэләрне һәм документларны, шулай ук әлеге орган тарафыннан башка органнардан алынырга мөмкин булган белешмэләрне һәм документларны таләп итәргә хокуклы түгел.

4.2.5. Акт әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганның соң рәсмиләштерелә.

4.2.6. Акт контрольдә тотылучы затка документлар буенча тикшерү тәмамланганның соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә контроль органы тарафыннан җибәрелә.

4.2.7. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3, 4, 6, 8 пунктлары нигезендә тикшерү уздырылган очрак керми.

4.3. Күчмә тикшерү

4.3.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү дигәндә контрольдә тотылучы конкрет зат белән мондый затның мәҗбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, шулай ук контроль орган карарларының үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла торган контроль чарасы аңлашыла.

4.3.2. Урынга барып тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

4.3.3. Күчмә тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

Урынга барып тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагындагы яисә ул соратып ала торган документлардагы һәм тикшереп торучы зат аңлатмаларындагы белешмэләрнең тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аңа караган һәм (яисә) ул файдалана торган контроль объектларының эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавының)

элегә Нигезләмәнең 4.3.2 пунктчасында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль чараларның башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкармыйча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.3.4. Планнан тыш күчмә тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3, 4, 6, 8 пунктлары, 3 өлеш һәм 66 статьясындагы 12 һәм 12.1 өлешләре нигезендә тикшерү үткәрелгән очраklar керми.

4.3.5. Контроль органы контрольдә тотылучы затка урынга барып тикшерү уздыру турында тикшерү башланьрга егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчermәсен контрольдә тотылучы затка жиберү юлы белән хәбәр итә.

Инспектор урынга барып тикшерү уздырганда контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында исәп Номерын хәбәр итә.

4.3.6. Күчмә тикшерүне уздыру вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү үткәрү барышында үзара хезмәттәшлек итүнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш. Үз эшчәнлеген Россия Федерациясенә берничә субъекты территорияләрендә гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.3.7. Күчмә тикшерү барышында мөмкин булган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлегә:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) документларны таләп итү;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3.8. Акт элегә Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганның соң рәсмиләштерелә.

Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязмалар турында мәгълүмат актта чагыла.

Актны рәсмиләштергәндә, үзара дистанцион эшчәнлек чараларыннан, шул исәптән аудио - яисә видеоэлемент ярдәмендә, урынга барып тикшерү уздырылган очракта, Нигезләмәнең элегә пунктчасының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.3.9. Урынга барып тикшерүне үткәрү контрольдә тотылучы затның булу (эшчәнлекне башкару) урынында булмавына, йә контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген фактта башкармавына, йә контрольдә тотылучы затның урынга барып тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау мөмкин булмавына китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор урынга барып тикшерүне үткәрү мөмкин түгеллегә турында акт төзи. сәбәпләрен күрсәтеп һәм контрольдә тотылучы затка контроль чараларны тәртиптә үткәрү мөмкин

түгеллеге турында хәбәр итә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган.

Бу очракта инспектор урынга барып тикшерүне уздыруның күрсәтелгән чоры кысаларында теләсә кайсы вакытта урынга барып тикшерүне уздыру тәмамланганчы контроль гамәлләр башкарырга хокуклы.

4.3.10. Контрольдә тотылуучы затлар булган индивидуаль эшкуар, граждан контроль органына контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлегә булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибе) буенча килү кирәклеге;
- 3) Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чик кую чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килгәндә контроль чаралар үткәрү контроль орган тарафыннан шәхси эшмәкәр, гражданның әлегә мөрәжәгәте өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.4. Инспекция визиты

4.4.1. Инспекция визиты 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Инспекция визиты дигәндә контрольдә тотылуучы конкрет зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучысы) белән үзара хезмәттәшлек юлы белән үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.4.2. Инспекция визиты контрольдә тотылуучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә күзәтчелек объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасыннан файдаланып үткәрелергә мөмкин.

4.4.3. Инспекция визиты барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) язма аңлатмалар алу;
- 4) инструменталь тикшерү.
- 5) контрольдә тотылуучы зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) йә контроль объекты урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында мәжбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны таләп итү.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4.4. Инспекция визиты контрольдә тотылуучы затка һәм житештерү объекты миләкчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Инспекция визитын эшчэнлекне гамэлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) уздыру срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

4.4.5. Планнан тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендәге 3, 4, 6, 8 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә аны уздыру очраklары керми.

4.5. Рейд каравы

4.5.1. Рейд тикшерүе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Рейд тикшерүе дигәндә контрольдә тотыла торган берничә зат урнашкан территориядә берничә зат ия булган, файдаланган яисә идарә иткән житештерү объектларыннан файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.5.2. Рейд тикшерүе үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

4.5.3. Рейд тикшерүе житештерү объектын биләүче, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылучы затларның теләсә кайсы санына карата үткәрелә

4.5.4. Рейд тикшерүе барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) документларны таләп итү;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.5. Рейд тикшерүен уздыру вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейд тикшерүен уздыру чорында контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

Бер производство объектында контрольдә тотылучы берничә зат эшчәнлек алып барган очракта, контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы, әгәр бу Контроль төре турындагы Федераль законда каралган булса, бер эш көненнән артыграк булырга мөмкин.

4.5.6. Рейд тикшерүен уздырганда инспекторлар житештерү объектларындагы затлар белән үзара хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Житештерү объектларына ия булган, алардан файдаланган яисә алар белән идарә иткән контрольдә тотылучы затлар рейд тикшерүе барышында инспекторларга рейд тикшерүе уздыру турында карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак урыннардан тыш) тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

4.5.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүен уздыру урынында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган контрольдә тотылучы һәр затка карата контроль (күзәтчелек) чарасы акты төзи.

4.5.8. Рейд тикшерүе прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендәге 3, 4, 6, 8 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлеш һәм 66 статьясындагы 12 өлеш нигезендә үткәрелгән очраklar керми.

4.6. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.6.1. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Контроль орган мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәткәндә (куркынычсызлык мониторингында) контроль органында булган контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә торган белешмәләрне, шулай ук дәүләт мәгълүмат системаларындагы белешмәләрне, «Интернет» челтәреннән белешмәләрне жый, анализлай. һәркем файдалана алырлык башка мәгълүматлар, шулай ук белешмәләр, фото - һәм кино төшерү, видеоизма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимда эшләүче техник чараларын кулланып алынган.

4.6.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) палатаның вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан раслана торган юридик затлар, индивидуаль эшкарлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар уздыруга йөкләмә нигезендә үткәрелә.

4.6.3. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) барышында закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян салу) яки зыян китерү (зыян салу) куркынычы барлыкка килү фактлары, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, эзерләнә торган мәжбүри таләпләрне бозулар яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, контроль орган түбәндәге карарларны кабул итәргә мөмкин: :

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль чарасын үткәрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү хакында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенң 1 пунктында һәм Россия Федерациясә Жир кодексының 72 статьясындагы 4 өлешендә каралган тәртиптә карар;

4) контроль төре турында Федераль законда мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеш нигезендә контроль төре турында Федераль законга беркетелгән карар.

4.6.4. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очрақлардан тыш, контроль (күзәтчелек) чарасын үзәра хезмәттәшлексез уздыру нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзелә.

4.7. Күчмә тикшерү

4.7.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.7.2. Урынга барып тикшерү Паатаның вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлегә Нигезләмәгә 1 нче кушымтада каралган форма буенча юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданнар белән хезмәттәшлексез контроль чаралар уздыруга йөкләмә нигезендә үткәрелә.

4.7.3. Урынга барып тикшерү оешма (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында, граждан эшчәнлеген башкарган урында, контроль объекты урнашкан урында үткәрелергә мөмкин, бу чакта тикшереп торылучы зат белән үзәра эш итү рәхсәт ителми.

4.7.4. Күчмә тикшерү барышында һәркем өчен мөмкин булган (чикләnmәгән даирә затлары өчен ачык) житештерү объектларында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып);
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7.5. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы заттан хәбәр итмичә генә үткәрелә.

4.7.6. Тикшереп торылучы зат белән үзәра хезмәттәшлек итмичә күчмә тикшерү уздырганнан соң, инспектор юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданнар белән үзәра хезмәттәшлексез әлегә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада каралган форма буенча контроль чарасы актын төзи.

4.7.7. Урынга барып тикшерү нәтижәләре буенча әлегә Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының өченче абзацында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.7.8. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очрақлардан тыш, контроль (күзәтчелек) чарасын үзәра хезмәттәшлексез уздыру нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзелә.

4.8. Контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар контроль чаралар

4.8.1. Контроль чараны үткәргәндә тикшереп торылучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган очракта, контроль органы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольдә тотылучы затка мәжбүри таләпләрне ачылган бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең

акыллы срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артмаган күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә) бирергә, ләкин ул документлар буенча тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көнненән дә соңга калмыйча контрольдә тотылучы затка жибәрелә), шулай ук башка чаралар, контроль төре турында Федераль законда каралган;

2) муниципаль контроль объектларын эксплуатацияләүне тыю турындагы һәм гражданнарга, оешмаларга зыян китерү (зыян китерү) куркынычы булу турындагы мәгълүматны теләсә нинди ысул белән житкерү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китермәү яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чара уздырганда гражданның, оешманың эшчәнлегә дип билгеләнгән очракта, закон белән саклана торган кыйммәтләргә һәм аны булдырмый калу ысулларына, контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланучыларга, алар житештерә һәм реализацияли торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыра яисә мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дөүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне тикшереп тору, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималын булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмә үтәлмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый булса: чара законнарда каралган;

5) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, башка чаралар үткәру турындагы мәсьәләне карарга.

4.8.2. Күрсәтмәдә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 статьясында билгеләнгән белешмәләр бар.

4.8.3. Тикшереп торылучы зат күрсәтмәне үтәү срогы тәмамланганчы, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр белән бергә күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

4.8.4. Контрольдә тотылучы затның әлегә Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының икенче абзацы нигезендә кабул ителгән карарны үтәү срогы тәмамлангач йә контрольдә тотылучы зат әлегә карар белән тапшырылуы билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне күрсәтелгән срок тәмамланганчы тапшырганда, контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

4.8.5. Контроль орган карарының үтәлеше турындагы мәгълүмат тулы күләмдә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

4.8.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшырылмаса яисә алар нигезендә карарның үтәлеше турында нәтижә

ясау мөмкин булмаса, контроль орган күрсәтелгән карарның үтәлешен документлар буенча тикшерү уздыру юлы белән бәяли.

Урынга барып тикшерү, инспекция визиты яисә рейд тикшерүе йомгаклары буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү үткәрелгән очракта урынга барып тикшерү, инспекция визиты яисә рейд тикшерүе үткәрү рөхсәт ителә.

4.8.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.8.6 пунктчасында каралган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул контрольдә тотыла торган затка аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, кабат күрсәтмә бирә.

Күрсәтелгән вакытларда күрсәтмә үтәлмәгәндә контроль орган чаралар күрә:

әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжғәгать итүгә кадәр аның үтәлешен тәмин итү буенча;

ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны гамәлдәге законнар нигезендә административ җаваплылыкка тарту буенча.

Контрольдә тотылучы затка йә аның законлы вәкиленә административ хокук бозу турында беркетмә төзү урыны һәм вакыты турында Россия Федерациясә законнары нигезендә хәбәр ителә.

5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфай затларының һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль (күзәтчелек) чаралар һәм мәжбүри профилактик визитлар үткәрү турында карарлар;

2) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар актлары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;

3) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар кысаларында контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) ;

4) контроль объектларын хәвеф-хәтәрнең тиешле категориясенә кертү турында карарлар;

5) контрольдә тотылучы затларның гаризалары буенча мәжбүри профилактик визитлар үткәрүдән баш тарту турында карарлар;

6) контрольдә тотылучы затларга яисә контроль объектларына карата әлеге Федераль законда каралган профилактик һәм (яисә) контроль (күзәтчелек) чаралары йомгаклары буенча контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан кабул ителә торган башка карарлар.

5.2. Контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү бары тик судка кадәр шикаять биргәннән соң гына мөмкин, моңа эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү очраklары керми.

5.3. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан файдаланып электрон рәвештә бирелә.

Граждан шикаять биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә теркәлә торган материаллар, шул исәптән фото - һәм видео материаллар, контрольдә тотылучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

5.4. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала. Контроль орган житәкчесенең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе тарафыннан карала.

5.5. Шикаять контрольдә тотылучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органның күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында үткәрелгән очракта, бу срок шикаять бирүче контрольдә тотылучы зат үтенечнамәсе буенча контроль орган тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контрольдә тотылучы зат шикаять буенча карар кабул иткәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торышы турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаять теркәлгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

1) контроль органының шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торышы турында;

2) контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат шикаять биргән контрольдә тотылучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаятьтә:

1) карарына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган контроль органның исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлек башкару урыны) турында белешмәләр, йә оешманың - тикшереп торылучы затның исеме, әлегә оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә реквизитлары һәм ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карарлар;

3) контроль органның шикаятъ белдерелә торган карары һәм (яисә) аның вазыйфай затының гамәле (гамәл кылмавы) турында шикаятъ биргән тикшереп торылучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин булган белешмәләр;

4) контрольдә тотылучы затның контроль органы карары һәм (яисә) вазыйфай затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә булмау нигезләре һәм дәлилләре. Тикшереп торылучы зат үзенә дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) йә аларның күчмәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаятъ биргән тикшереп торылучы зат таләпләре;

6) шикаятъ 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 4 өлешенә 1-3 пунктларында каралган нигезләрдә шикаятъ бирелгән очракта, шикаятъ бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль (күзәтчелек) чарасының яисә мәжбүри профилактик визитның исәп номеры;

5.10. Шикаятътә цензурасыз яисә кимсетүле сүзләр, контроль органы вазыйфай затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятъне контрольдә тотылучы затның Тулы вәкаләтле вәкиле «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук тапшырган очракта бирергә мөмкин.

5.12. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаятъне караудан баш тарту турында карарны шикаятъ алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

1) шикаятъ әлеге Нигезләмәнең 5.5 пунктында билгеләнгән шикаятъ бирү сроклары тәмамлангандан соң бирелгән һәм шикаятъ бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәдә юк;

2) шикаятъ бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылган;

3) шикаятъ буенча карар кабул ителгәнче аны биргән контрольдәге заттан шикаятъне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятътә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) әлегрәк контроль органына шул ук тикшереп торылучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаятъ бирелгән булган;

6) шикаятътә контроль органы вазыйфай затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар, цензурасыз йә мыскыллаучы сүзләр була;

7) әлек шушы тикшереп торылучы затның шикаятъ белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятъне караудан баш тартылган һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;

8) шикаятъ тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясә законнарында контроль орган карарларына шикаятъ бирүнең суд тәртибе генә каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3 - 8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятъне караудан баш тарту судка кадәргә шикаятъ нәтижәсә түгел һәм контроль орган карарларына, вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаятъ бирү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда контроль органы «дәүләт мәғлүмат системасы турында» 2018 елның 21 апрелендәге 482 номерлы Россия Федерациясә Хөкүмәте Карары белән расланган «контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча Болытлы типовой карар «дәүләт мәғлүмат системасының судка кадәр шикаять итү ярдәмче системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәғлүмати ярдәмче системасыннан файдалана. контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типовой болытлы карар».

5.15. Шикаять контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү подсистемасында теркәлгән көннән алып унбиш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.15.1 контрольдә тотылучы затның контроль объектларын тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турындагы карарга шикайте биш эш көненнән дә артык булмаган вакытта карала.

5.16. Контроль орган шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәғлүмат һәм документлар соратып алырга хоуклы. Тикшереп торылучы зат күрсәтелгән мәғлүматны һәм документларны сорау жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә тапшырырга хоуклы.

Шикаятьне карау срогы вакыты өстәмә мәғлүмат һәм шикаять предметына кагылышлы документлар бирү турындагы гарызнамә жибәрелгән мизгелдән аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма гарызнамә жибәрелгән мизгелдән биш эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка туктатып торыла.

Тикшереп торылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәғлүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.17. Шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары йә алар карамагындагы оешмалар карамагында булган мәғлүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат, шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, шикаять предметына кагылышлы өстәмә материалларны үз каравы буенча тапшырырга хоуклы.

5.18. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылығын һәм нигезлелеген исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

5.19. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән кирәк булганда билгеле бер гамәлләрне башкару турында карар чыгара.

5.20. Кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган контроль органы карары дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында тикшереп торылучы затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

ТР Менделеевск муниципаль районы
территориясендә муниципаль жир контроле
турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда кулланыла торган мәжбүри
таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге**

1. Контрольдә тотылучы зат файдалана торган жир кишәрлеге мәйданының Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында (БДКМР) булган жир кишәрлеге мәйданына туры килмәве.

2. Жир кишәрлеге чикләренәң характерлы ноктасының урнашу урынының БДКМРда булган жир кишәрлеге чикләренәң урнашу урынына карата жир кишәрлекләренәң характерлы нокталары координаталарын билгеләүнең дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенәң «Жир кишәрлеге чикләренәң характерлы нокталарының координаталарын билгеләүнең төгәллегенә һәм ысулларына, жир кишәрлегендә бина, корылма яисә төгәлләнмәгән төзелеш объекты контурының характерлы нокталарының координаталарын билгеләүнең төгәллегенә һәм ысулларына таләпләрне, шулай ук бина, корылма, урын, машина урыны мәйданын билгеләүгә таләпләрне раслау турында» 2020 елның 23 октябрәндәге п/0393 номерлы боерыгы белән билгеләнгән төгәллек (уртача квадрат хата) күрсәткеченнән артыграк зурлыкка тайпылуы.

3. БДКМРда контрольдә тотылучы зат файдалана торган жир кишәрлегенә хокуклар турында белешмәләренәң булмавы.

4. Контрольдә тотылучы затның жир кишәрлегеннән файдалануы БДКМРнда булган рөхсәт ителгән файдалану төренә туры килмәве.

5. Торак яисә башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын торгызуга бәйле капитал төзелеш объектларының булмавы, мондый жир кишәрлегенәң милекчәсе булган затның мондый жир кишәрлегенә милек хокукы дәүләт теркәвенә алынган көннән алып өч ел узгач.

6. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән әйләнеше 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы "Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләренәң әйләнеше турында" Федераль закон белән жайга салына торган жир кишәрлегеннән максатчан билгеләнеш буенча файдаланмау яисә Россия Федерациясә законнарын

бозып файдалану турында мәғлүмат булу, максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмавына яисә Россия Федерациясе законнарын бозып файдалануына бәйле рәвештә аны тартып алу турында суд карары нигезендә яңа милекче гавами сату нәтижәләре буенча мондый жир кишәрлеген сатып алганнан соң бер ел узгач.

7. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлегендә туфракның уңдырышлы катламын алу һәм (яисә) күчерү өчен кулланыла торган махсуслаштырылган техниканың булуы.

8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлегендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең торышына һәм туфракның уңдырышлылык дәрәжәсенә йогынты ясый торган тискәре процесслар билгеләре (су һәм җил эрозиясе, авыллар, су басу, сазлану, тозлану, кибү, тыгызлану, химик матдәләр, шул исәптән радиоактив, башка матдәләр һәм микроорганизмнар белән пычрану, пычрану җитештерү һәм куллану калдыклары).

9. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге күпъяклы җиләк-җимеш утыртмаларына карамаган жир кишәрлегенң, мелиоратив яклаучы урман утыртмаларыннан, жир кишәрлегеннән тыш, чүп үләннәре һәм (яисә) агач-куак үсемлекләре белән каплануы аның авыл хужалыгы җитештерүен алып бару өчен яисә авыл хужалыгы җитештерүенә бәйле башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен файдаланылмавын таныклай.

10. Жир кишәрлегендә мелиорация системасының яисә аерым урнашкан гидротехник корылманың зарарлануы яки юкка чыгуы турында дәлилләүче билгеләр булу (каналдан су агып чыгу яисә мелиорация системасына керә торган яисә аерым урнашкан гидротехник корылма булган каналга (аның өлешенә) су бирелмәү); мелиорация системасы яки аерым урнашкан гидротехник корылма урнашкан жир кишәрлеген, шулай ук саклагыч урман утыртмаларын (саклагыч урман полосаларын тәшкил итүче агач-куак үсемлекләрен кисү, җыю яки яндыру) сазландыру.

11. Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм жир кишәрлекләрен бирмичә һәм сервитут, гавами сервитут билгеләмичә файдаланылган жирләрдән һәм (яисә) жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төре нигезендә файдалануның мөмкин булмавы турында мәғлүмат мондый жирләрдә һәм (яисә) жир кишәрлегендә алдагы алты ай эчендә төгәлләнүе турында белешмәләр булганда керү:

инженерлык тикшеренүләре үткәрү;

линия объектына капитал яисә агымдагы ремонт ясау;

федераль, төбәк яисә җирле әһәмияттәге линия объектларын төзүне, реконструкцияләүне тәмин итү өчен вакытлыча яисә ярдәмче корылмалар (кертәләрне, көнкүреш кирәк-яракларын, навесларны кертәп) төзү, төзелеш һәм башка материалларны, техниканы бер урынга туплау;

жир асты байлыklarын геологик өйрәнүне гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясе төньягы, Себер һәм Ерак Көнчыгыштагы аз санлы җирле халыкларның традицион яшәү рәвешен, хужалык эшчәнлеген һәм кәсепләрен саклап калу һәм үстерү максатларында эшчәнлек алып бару, урман фонды жирләре цикләрендәге жирләрдән һәм жир кишәрлекләреннән тыш, аларның традицион яшәү һәм традицион хужалык эшчәнлеген урыннарында;

товар аквакультурасын (товар балыкчылыгын) гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмалар, корылмалар төзү;

эчке су юллары чикләрендә яр буюе полосасында капиталъ булмаган корылмалар, корылмалар төзү өчен суднолар йөрешен тээмин итү максатларындагы эшләр.